

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Факультет механічний
Кафедра метрології та безпеки життєдіяльності

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

ОК4 Цивільний захист

(шифр за освітньою програмою і назва навчальної дисципліни)

статус дисципліни

обов'язкова

(обов'язкова / вибіркова)

рівень вищої освіти

другий (магістерський)

(перший (бакалаврський) / другий (магістерський) /
третій (освітньо-науковий))

галузь знань

01 Освіта

(шифр і назва галузі знань)

спеціальність

015.38 Професійна освіта. Транспорт

(шифр і назва спеціальності)

освітня програма

Професійна освіта. Транспорт

(назва освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми)

мова навчання

державна

1. Мета вивчення навчальної дисципліни – формування у майбутніх фахівців здатності творчо мислити, вирішувати складні проблеми інноваційного характеру й приймати продуктивні рішення у сфері цивільного захисту/

2. Передумови для вивчення дисципліни. Дисципліна вивчається після вивчення дисциплін освітньо-професійної програми «Професійна освіта. Транспорт» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 015.38 Професійна освіта (Транспорт): Охорона праці, Психологія.

3. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Кількість кредитів / годин	3 кредити / 90 годин
Семестр викладання дисципліни	1
– лекції, год.	16
– практичні (семінарські) заняття, год.	16
– лабораторні заняття, год.	-
– самостійна робота, год.	58
– курсовий проєкт, год.	-
– курсова робота, год.	-
– розрахунково-графічна робота (контрольна робота), год.	-
– підготовка та складання екзамену, год.	-
Підсумковий контроль (залік або екзамен)	залік

4. Компетентності:

Інтегральна – Здатність розв’язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру і проблеми у професійній освіті та відповідно до спеціалізації.

Загальна:

ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 06. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

5. Очікувані програмні результати навчання з дисципліни.

РН 14. Знати основи безпечної організації освітнього та виробничого процесу та дії у разі виникнення надзвичайних ситуацій.

6. Методи навчання:

МН1: словесний (лекція, навчальна дискусія, пояснення, розповідь);

МН2: практичний (практичні заняття, виконання вправ, виконання ситуативних завдань);

МН4: робота з літературою (навчально-методичною; нормативною літературою; робота з посібниками; пошук інформації за завданням);

МН6: самостійна робота;

7. Критерії оцінювання результатів навчання.

Поточна успішність

1 Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за бальною шкалою оцінок з наступним перерахуванням у 100-бальну шкалу. Під час оцінювання поточної успішності враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою.

1.1 Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання, виконання практичної роботи.

1.2 Семінарські заняття оцінюються якістю виконання індивідуального завдання/реферату.

2 Оцінювання поточної успішності здобувачів вищої освіти здійснюється на кожному занятті за чотирибальною шкалою («5», «4», «3», «2») і заносяться у журнал обліку академічної успішності.

– «відмінно»: здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі знання з відповідної теми або навчальної дисципліни, основні положення;

– «добре»: здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного;

– «задовільно»: здобувач в основному опанував теоретичні знання навчальної теми, або дисципліни, орієнтується у першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено відповідає на додаткові питання, не має стабільних знань; відповідаючи на питання практичного характеру, виявляє неточність у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою професією;

– «незадовільно»: здобувач не опанував навчальний матеріал теми (дисципліни), не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

3 Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як середньоарифметична сума балів за кожне заняття, за індивідуальну роботу, поточні контрольні роботи за формою:

$$K_{\text{поточ}} = \frac{K_1 + K_2 + \dots + K_n}{n},$$

де $K_{\text{поточ}}$ – підсумкова оцінка успішності за результатами поточного контролю;

K_1, K_2, K_n – оцінка успішності n -го заходу поточного контролю;

n – кількість заходів поточного контролю.

Оцінки конвертуються у бали згідно шкали перерахунку (таблиця 1).

Таблиця 1 – Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну

шкалу

4-бальна шкала	100-бальна шкала	4- бальна шкала	100-бальна шкала	4- бальна шкала	100-бальна шкала	4- бальна шкала	100- бальна шкала
5	100	4,45	89	3,90	78	3,35	67
4,95	99	4,4	88	3,85	77	3,3	66
4,9	98	4,35	87	3,80	76	3,25	65
4,85	97	4,3	86	3,75	75	3,2	64
4,8	96	4,25	85	3,7	74	3,15	63
4,75	95	4,20	84	3,65	73	3,1	62
4,7	94	4,15	83	3,60	72	3,05	61
4,65	93	4,10	82	3,55	71	3	60
4,6	92	4,05	81	3,5	70	від 1,78 до 2,99	від 35 до 59
						повторне складання	
4,55	91	4,00	80	3,45	69	від 0 до 1,77	від 0 до 34
4,5	90	3,95	79	3,4	68	повторне вивчення	

Підсумкове оцінювання

1 Здобувач отримує залік на останньому занятті з дисципліни за результатами поточного оцінювання. Середня оцінка за поточну діяльність конвертується у бали за 100- бальною шкалою, відповідно до таблиці перерахунку (таблиця 1).

Здобувачі вищої освіти, які мають середню поточну оцінку з дисципліни нижче ніж «3» (60 балів), на останньому занятті можуть підвищити свій поточний бал шляхом складання тестів з дисципліни.

Оцінювання знань здобувачів шляхом тестування здійснюється за шкалою:

- «Відмінно»: не менше 90 % правильних відповідей;
- «Дуже добре»: від 82 % до 89 % правильних відповідей;
- «Добре»: від 74 % до 81 % правильних відповідей;
- «Задовільно»: від 67 % до 73% правильних відповідей;
- «Задовільно достатньо»: від 60 % до 66 % правильних відповідей;
- «Незадовільно»: менше 60 % правильних відповідей.

2 Умовою отримання заліку є:

- відпрацювання всіх пропущених занять;
- середня поточна оцінка з дисципліни не нижче «3» (60 балів).

3 За виконання індивідуальної самостійної роботи та участь у наукових заходах здобувачам нараховуються додаткові заохочувальні бали.

3.1 Додаткові бали додаються до суми балів, набраних здобувачем за поточну навчальну діяльність.

3.2 Кількість додаткових балів, яка нараховується за різні види

індивідуальних завдань, залежить від їх об'єму та значущості:

- призові місця з дисципліни на міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 20 балів;
- призові місця з дисципліни на всеукраїнських олімпіадах – 20 балів;
- участь у міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 15 балів
- участь у міжнародних / всеукраїнських наукових конференціях студентів та молодих вчених – 12 балів;
- участь у всеукраїнських олімпіадах з дисципліни – 10 балів
- участь в олімпіадах і наукових конференціях ХНАДУ з дисципліни – 5 балів;
- виконання індивідуальних науково-дослідних (навчально-дослідних) завдань підвищеної складності – 5 балів.

3.3 Кількість додаткових балів не може перевищувати 20 балів.

4 Результат навчання оцінюється за двобальною шкалою (зараховано/не зараховано) згідно з таблицею 2.

Підсумкова оцінка разом з додатковими балами не може перевищувати 100 балів.

Таблиця 2 – Шкала переведення балів у національну систему оцінювання

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
від 60 балів до 100 балів	Зараховано
менше 60 балів	Незараховано

Таблиця 3 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
90-100	Відмінно	Зараховано	А	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80-89	Добре	Зараховано	В	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального

75-79			C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67-74	Задовільно	Зараховано	D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60-66			E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59	Незадовільно	Не зараховано	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0-34	Неприйнятно		F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

8. Засоби діагностики результатів навчання Поточний контроль є результатом виконання кожної практичної роботи. Підсумковий контроль за дисципліну здійснюється у вигляді екзамену. Підсумкова оцінка знань з навчальної дисципліни може визначатися результатами поточного оцінювання.

9. Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин	Література
1	2	3	4
1	ЛК. Організація управління цивільним захистом суб'єктів господарювання і населення у НС	2	1.1; 1.3;1.6; 2.1.
	ПР. Характеристика надзвичайних ситуацій природного характеру на території України	2	
	СР. Надання повної характеристики окремої НС природного характеру	8	
2	ЛК. Моніторинг техногенно-екологічних небезпек та НС	2	1.1; 1.3; 1.4; 1.5; 2.2
	ПР. Характеристика надзвичайних ситуацій техногенного характеру на території України	2	
	СР. Надання повної характеристики окремої НС техногенного характеру	7	
3	ЛК. Планування заходів цивільного захисту на суб'єктах господарювання, в установах та організаціях	2	1.2; 1.3; 2.1.
	ПР. Прилади радіаційної, хімічної розвідки та дозиметричного контролю	2	
	СР. Розгляд одного з пристроїв радіаційної, хімічної розвідки та дозиметричного контролю.	7	
4	ЛК. Організація евакуації при виникненні НС (евакуаційні заходи).	2	1.1; 1.4; 1.6; 2.2.
	ПР. Методика оцінки радіаційної обстановки на об'єкті господарської діяльності	2	
	СР. Оцінка радіаційної обстановки на об'єкті господарської діяльності	7	
5	ЛК. Забезпечення заходів і дій в межах єдиної системи цивільного захисту.	2	1.1; 1.3; 1.4
	ПР. Методика оцінки оперативної хімічної обстановки на об'єкті господарської діяльності	2	
	СР. Оцінка оперативної хімічної обстановки на об'єкті господарської діяльності	7	
6	ЛК. Організація та заходи захисту персоналу суб'єктів господарювання та населення у НС	2	1.2; 1.3; 1.4; 2.1
	ПР. Методика оцінки аварійної хімічної обстановки на об'єкті господарської діяльності	2	
	СР. Оцінка аварійної хімічної обстановки на об'єкті господарської діяльності	7	
7	ЛК Підвищення стійкості суб'єктів господарства у НС	2	1.3; 1.5; 2.1
	ПР. Методика оцінки дії ударної хвилі при вибухах газоповітряних сумішей	2	
	СР. Оцінка дії ударної хвилі при вибухах газоповітряних сумішей	7	
8	ЛК. Організація управління суб'єктів господарювання при проведенні аварійно-рятувальних і інших невідкладних робіт на суб'єктах господарювання в умовах НС	2	1.1; 1.2; 1.5
	ПР. Методика оцінки інженерної обстановки на об'єкті господарської діяльності	2	
	СР. Оцінка інженерної обстановки на об'єкті господарської діяльності	8	

Разом	ЛК	16	
	ПР	16	
	СР	58	

10. Орієнтовна тематика індивідуальних та/або групових занять.
Навчальним планом не передбачено виконання курсової роботи, курсового проєкту, розрахунково-графічної роботи.

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення.
Необхідним обладнанням є персональні комп'ютери з програмним забезпеченням MS Word, MS Excel.

12. Рекомендована література:

12.1. Базова

1.1 Собакарь А.О., Казначеев Д.Г., Поливанюк В.Д., Бойко О.І. Цивільний захист у схемах: навч. посібник. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 144 с.

1.2 Янчик О.Г. Запобігання аварій на виробництві : навч. посіб. для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня із спеціальності 263 – Цивільна безпека / Янчик О.Г., Богатов О. І., Ільїнська О. І., Толстоусова О. В.– Харків: НТУ «ХП», 2022. – 180 с.

1.3 Цивільний захист : підручник / [О.І. Запорожець, В.О. Михайлюк, А.В. Русаловський, Б.Д. Халмурадов, Н.В. Кулалаєва]. К.: Центр навчальної літератури, 2014. 316 с.

1.4 Ткачук А.І., Пуляк О.В. Цивільний захист. Курс лекцій : навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів всіх спеціальностей за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр» / [перевидання, доповнене та перероблене]. Кропивницький: ПП «Центр оперативної поліграфії "Авангард"», 2017. 144 с.

1.5 Полярус О.В. Мінка С.В., Богатов О.І. Цивільний захист та безпека життєдіяльності : довідник. Харків: ХНАДУ, 2017. 396 с.

1.6 Кодекс цивільного захисту України : Офіційний вебпортал парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text>.

12.2. Додаткова література

2.1 Охорона праці та цивільний захист : підручник для студентів, які навчаються за спеціальностями галузей знань «Автоматизація та приладобудування» / [О.Г. Левченко, О.І. Полукаров, В.В. Зацарний, Ю.О. Полукаров, О.В. Землянська; за ред. О. Г. Левченка]. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 420 с.

2.2 Норми радіаційної безпеки України (НРБУ-97). Київ: Відділ поліграфії Українського центру держсанепіднагляду МОЗ України, 1998. 125 с.

12.3. Інформаційні ресурси

3.1 Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua/>.

3.2 Верховна Рада України. URL: <http://www.rada.kiev.ua>.

3.3 Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>.

3.4 Міністерство освіти і науки України. URL: <http://www.mon.gov.ua, www.osvita.com>.

3.5 Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України. URL: <https://mepr.gov.ua/>.

3.6 Рада національної безпеки і оборони України. URL: <http://www.rainbow.gov.ua/>.

3.7 Державна служба України з надзвичайних ситуацій: офіційний сайт. URL: <http://www.dsns.gov.ua/>.

3.8 Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України : офіційний сайт. URL: <http://www.social.org.ua>.

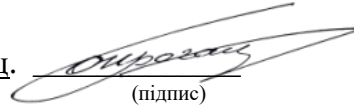
3.9 Навчальний курс з дисципліни "Цивільний захист" <https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=5667>

Розробник:

Завідувач кафедри МБЖД, к.т.н. доц.

(посада, науковий ступінь, вчене звання)

« 26 » серпня 2024 року

(підпис)

Олег БОГАТОВ

(прізвище та ініціали)

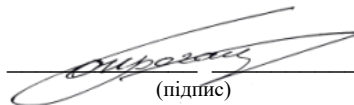
Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри
Протокол № 1 від « 26 » серпня 2024 р.

Завідувач кафедри:

К.Т.Н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

« 26 » серпня 2024 року

(підпис)

Олег БОГАТОВ.

(прізвище та ініціали)

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми:

гарант ОП д-р техн. наук, проф.

(посада, науковий ступінь, вчене звання)

« 26 » серпня 2024 року

(підпис)

Дмитрій АБРАМОВ

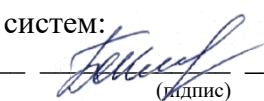
(прізвище та ініціали)

Декан факультету транспортних систем:

к.е.н., професор

(науковий ступінь, вчене звання)

« 26 » серпня 2024 року

(підпис)

Юрій Бекетов

(прізвище та ініціали)